

ÖZET: Eşi vali yardımcısı olarak görev yapan öğretim elemanına 657 sayılı Kanunun 72'nci maddesine istinaden izin verilip verilemeyeceği hk. (15.01.2016 - 240)

Üniversiteniz İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyesi ...'in eşinin Erzurum İlinde vali yardımcılığı görevini yürütmekte olduğundan bahisle, Üniversiteniz personeline 657 Kanunun 72 nci maddesine göre izin verilip verilemeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 06/11/1981 tarihli ve 17506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 62 nci maddesinde; "Üniversite öğretim elemanları ve üst kuruluşlar ile üniversitelerdeki memur ve diğer görevlilerin özlük hakları için bu kanun, bu kanunda belirtilmeyen hususlar için Üniversite Personel Kanunu, Üniversite Personel Kanununda bulunmayan hususlar için ise genel hükümler uygulanır." hükmü ile "İzinler" başlıklı 64 üncü maddesinde; "Öğretim elemanları yıllık izinlerini, normal olarak, öğrenime ara verilen zamanlarda kullanırlar. Bunların diğer izinleri ile Yükseköğretim üst kuruluşları personelinin ve yükseköğretim kurumları memurlarının izin işleri 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre yürütülür..." hükmü yer almaktadır. 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun "Uygulanacak diğer kanun hükümleri" başlıklı 20 nci maddesinde ise; "Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır." hükmü bulunmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 72 nci maddesinde; "Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.

Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 nci maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır. Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere aşağıdaki şartlarda izin verilebilir.

Bu suretle izin verilenlere, aylık ve diğer ödemelerine karşılık olarak, aylık (taban ve kıdem aylığı dahil), ek gösterge, zam ve tazminatlarının kanuni kesintiler düşüldükten sonraki net miktarının, eşleri;

a) Olağanüstü Hal Bölgesine dahil illerle bu illere mücavir olarak belirlenen illerde görevli olanlara % 60'ı,

b) Kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 50'si,

c) Kalkınmada 2 nci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 25'i, kurumlarınca kadro tasarrufundan ödenir.

Eşleri diğer yörelerde görevli olanlar ise ücretsiz izinli sayılır.

Yukarıda sayılanların kadroları eşlerinin görevlendirme süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak, bu süre memuriyet boyunca 4 yılı hiç bir surette geçemez. Bunların kademe ilerlemesi; emeklilik ve diğer bütün hakları ve yükümlülükleri devam eder. Ancak ücretsiz izin verilenlerin bu sürelerinin emeklilikten sayılabilmeleri için kesenek ve kurum karşılıklarının her ay kendileri tarafından T.C. Emekli Sandığına yatırılması gerekir..." hükmü yer almaktadır. Görüldüğü üzere, mezkur hüküm yer değiştirme suretiyle atamaya tabi memurun atandığı yerde memur olan eşinin çalışmakta olduğu kurumun teşkilatının bulunmaması ya da teşkilatı bulunmasına rağmen niteliğine uygun münhal bir görevin bulunmaması ile eşlerden her ikisinin de 657 sayılı Kanuna tabi memur statüsünde görev yapması hallerinde uygulanabilmektedir.

Ayrıca, Mülki İdare Amirleri Atama, Değerlendirme ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesinde; "Bu yönetmelik;

a. Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Genel Müdür ve bu seviyedeki Birim Başkanları, Mülkiye Müfettişleri (...) (2) ve Kaymakam Adayları dışında kalan Meslek Mensuplarının; atanma, değerlendirme ve yer değiştirmelerine esas olacak şartları, il ve ilçelerin sınıflandırılmasını, coğrafi bölgelerin tesbitini, hizmetlerin gruplandırılmasını, (2)(3)

b. Meslek mensuplarının; coğrafi bölgelerde ve hizmet gruplarındaki hizmet sürelerini, il ve ilçe ile eşdeğer görevler arası atanma ve yer değiştirmelerindeki şekil ve şartlar ile bunlarla ilgili çeşitli hükümleri,

"Kapsar." hükmüne yer verilmek suretiyle vali yardımcılarını zorunlu yer değiştirmeye tabi kılınmaktadır.

Bu itibarla, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "İzinler" başlıklı 64 üncü maddesinde; öğretim elemanlarının yıllık izin dışındaki diğer izinlerinin 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre yürütüleceği ifade edildiğinden, yer değiştirmeye tabi tutulan eşin atandığı yerde memurun çalıştığı kurumun teşkilatının bulunmaması ya da teşkilatı bulunmasına rağmen niteliğine uygun münhal bir görevin bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde izin verilmesine ilişkin 657 sayılı Kanunun 72 inci maddesi hükmünden öğretim elemanlarının da yararlanabileceği mütalaa edilmekte olup, zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan ve vali yardımcısı olarak görev yapan eşin atandığı yerde Üniversiteniz teşkilatının bulunmaması hususu dikkate alındığında bahsi geçen öğretim elemanına talebi halinde 657 sayılı Kanunun 72 inci maddesine istinaden izin verilebileceği değerlendirilmektedir.

